
Spis treści

Wprowadzenie	9
CZĘŚĆ I	
GŁÓWNE PYTANIA I PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA	13
Rozdział 1	
Tematy badań atrybucyjnych	15
Historia i obecny stan badań nad atrybucją	18
Dwie dziedziny badań nad atrybucją	21
Główne założenia teorii atrybucji	21
Rozdział 2	
Kiedy dokonujemy atrybucji?	25
Podsumowanie	30
Ćwiczenia do rozdziałów 1., 2.	31
CZĘŚĆ II	
WYZNACZNIKI SPOSTRZEGANEJ PRZYCZYNOWOŚCI	33
Rozdział 3	
Analiza psychologii naiwnej dokonana przez Heidera	35
Rozdział 4	
Wyznaczniki przyczynowości fenomenalistycznej	39
Osoby jako przyczyny zdarzeń	40
Styczność czasowa i przestrzenna	42
Rozdział 5	
Wyznaczniki atrybucji intencjonalnej	44
Równość skutków	45
Wnioski korespondentne	47
Podsumowanie	51
Ćwiczenia do rozdziałów 3., 4., 5.	52

Rozdział 6

Wnioski przyczynowe oparte na współzmiennościach	53
Zasada współzmienności Kelleya	56
Układy danych powodujące atrybucję do osób, obiektów i okoliczności	59
Empiryczne testy modelu Kelleya	64
Udoskonalone wersje modeli współzmienności	67
Model logiczny	67
Model rombowy Pruittta i Insko	69
Model stanów nienormalnych	70
Model ANOVA	72
Podsumowanie	75
Ćwiczenia do rozdziału 6.	76

Rozdział 7

Koncepcje konfiguracyjne	77
Pomniejszanie i powiększanie	83
Podsumowanie	88
Ćwiczenia do rozdziału 7.	89

Rozdział 8

Błędy i tendencyjności procesu atrybucji	90
Błąd korespondencji	91
Niedocenia informacji o powszechności	94
Efekt fałszywej powszechności	96
Egotystyczne atrybucje sukcesu i niepowodzenia	97
Nowe spojrzenie na błędy atrybucyjne	100
Różnice między atrybucjami aktora i obserwatora	102
Wyjaśnienia różnic między atrybucjami aktora i obserwatora	105
Informacje	105
Perspektywa	106
Motywacja	109
Różnice między aktorem i obserwatorem jako atrybucje egotystyczne	109
Motywacja kontroli	110
Atrybucje międzygrupowe	111
Podsumowanie	112
Ćwiczenia do rozdziału 8.	113

CZĘŚĆ III

KONSEKWENCJE ATRYBUCJI PRZYZYNYOWYCH 115

Rozdział 9

Konsekwencje intrapersonalne	117
Motywacja osiągnięć	118
Podstawowe pojęcia modelu	118

Oczekiwania a atrybucje przyczynowe	120
Emocje (podniety) a atrybucje przyczynowe	121
Atrybucja a zachowanie	126
Wybór zadań	127
Wytrwałość i wykonanie	128
Różnice indywidualne	129
Bezradność i depresja	131
Pierwotny model wyuczonej bezradności	131
Deficyty związane z bezradnością a depresja	133
Atrybucyjne przeformułowanie modelu wyuczonej bezradności	134
Styl atrybucyjny jako czynnik ryzyka depresji	136
Empiryczne testy przeformułowanego modelu wyuczonej bezradności	137
Depresja a realizm	139
Samotność, zachowania zdrowotne, palenie tytoniu, powrót do zdrowia i radzenie sobie ze stresem	146
Samotność	147
Wpływ atrybucji na zachowania związane ze zdrowiem, z chorobą i z radzeniem sobie ze stresem	148
Rzucanie palenia	149
Powrót do zdrowia	150
Radzenie sobie z wypadkami, upośledzeniem i gwałtem	150
Podsumowanie	152
Ćwiczenia do rozdziału 9.	153

Rozdział 10

Konsekwencje interpersonalne	154
Kontrolowalność, intencjonalność i odpowiedzialność	155
Emocje interpersonalne	156
Pochwała i nagana	157
Altruizm i agresja	161
Akceptacja i odrzucenie	166
Choroby i napiętnowanie, wyrażane emocje i stres w małżeństwie	167
Wyrażane emocje	170
Atrybucje w nieszczęśliwych parach	171
Podsumowanie	174
Ćwiczenia do rozdziału 10.	175

CZĘŚĆ IV

KOMUNIKOWANIE ATRYBUCJI	177
--------------------------------------	------------

Rozdział 11

Język a wyjaśnienia przyczynowe	179
Procesy konwersacyjne w atrybucjach przyczynowych	179
Efekt czasownik – przyczynowość	181

Wyjaśnienia efektu „czasownik – przyczynowość”	185
Hipoteza leksykalna	187
Wnioski dotyczące wyjaśnień	189
Rozdział 12	
Pośrednie komunikowanie atrybucji	191
Implikacje pochwały, nagany, pomocy, współczucia i gniewu	192
Emocje	195
Zachowanie związane z udzielaniem pomocy	195
Poparcie empiryczne	196
Strategie samoutrudniania	197
Usprawiedliwianie się	199
Podsumowanie	201
Ćwiczenia do rozdziałów 11., 12.	202
CZĘŚĆ V	
ZASTOSOWANIA ZASAD ATRYBUCJI	203
Rozdział 13	
Trening zmiany atrybucji	205
Stosowane psychoterapie z perspektywy atrybucyjnej	208
Podsumowanie	211
Ćwiczenia do rozdziału 13.	212
Wnioski	213
Bibliografia	217
Indeks nazwisk	229
Indeks rzeczowy	233
Spis copyrightów	237